

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Naptáulatóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TÓTH-féle ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁH-féle ház.

Az új polgármesterhez.

Üdvözljük dr. Csihás Benőt, mint Zombor sz. kir. város új polgármesterét. Üdvözlünk őszinte, — mert mi sem pártbívei, sem elleni nem voltunk, hanem objektíve szemléltek a lefolyt választási mozgalmakat.

Őszinte, — mert nincs semmi kifogásunk megválasztása ellen.

Nem volt nálánál jobb s alkalmasabb jelöltünk. Nem panaszkodhatunk, hogy mellőzve lett az érdem, s protektezőt tölta az érdemtelenszerű. Versenyhársa nem is volt rosszabb, nem is volt jobb nála, hanem legföllebb is sympathikusabb egyéniség.

Szívesebben láttuk volna őt a polgármesteri székben. — de csak azért, mert egyénisége simább s megnyerőbb, a mi a polgármesteri állás betöltésénél szintén latba eshetik.

A mi azonban azt illeti, hogy akár Falczione Nándor, akár dr. Csihás Benő multjánál fogva több joggal aspirálhatott volna a polgármesteri állásra, — a fölött a közvélemény bátran napirendre térhetett, mert tényleg sem egyik, sem másik nem bír az azzal a tekintélyvel s szellemi fölényvel, mely egy nagyobb szab. kir. város polgármesterében megkívánható. Azonban nem akadt ilyen egyéniség, a ki pályázott volna.

Nem akadt pedig azért, mert ezen diszes állás a közigazgatás jelen misériái között csak pietus masculus, csak báb a főispáni önkény kezében.

Nem akadt önzertesz ember, a ki a tojások közti tánczra vállalkozott volna; mert nem tartotta társadalmi állását arra elég csekélynek, hogy előnyt lásson a cserében, habár látzólag a polgármesteri állás egyike a legdiszesebbeknek.

Ugy is szokott az lenni oly városokban, hol a polgármester elég jellemzilárd s elég következetes, hogy a város legszentebb érdekeit meg tudja óvni még a hatalommal szemben is.

Itt azonban teljességgel lehetetlen volna az.

Lehet dr. Csihás Benő böles, jellemzilárd s következetes, de azért mégis mindig és mindenben az fog történni,

ni, a mit a hatalom akar, s hiába fogná ékesszólásával s bölcseségével kimutatni a közgyűlés előtt, hogy ez vagy amaz így s nem úgy történik helyesen; mégis az történik, mit a főmüti óhajt, a mi az ő érdekeinek megfelel, még pedig sokszor a város érdekei ellenére. Ily körülmények között, ha mégis üdvözljük s őszintén üdvözljük az új polgármestert hivatali székében, ez nem azért történik, mert vérmes reményeket fűzünk szerepléséhez. Nem!

Olyan jó mameluk-polgármester lesz ő is, mint lett volna Falczione Nándor, vagy más, s az az önállóság, a mivel előde bírt, neki nem is állana jól a mai viszonyok között.

Hanem igenis elvárunk tőle valamit, a mit bizonyára teljhatalmu ura, a főispán, is s az egész községség elvár. Elvárjuk elsősben is, hogy a meg nem érdemelt, de előlegezett elismerést utólag azzal fogja kiérdemelni, hogy lelkiismeretes, buzgó tisztviselője lesz e városnak, s a mint maga a legszigorubb jellemességgel s tisztakezűséggel fogja az ügyeket vezetni, úgy fogja azt alárendelt közegeitől is megkövetelni. Szigoruan ellenőrzi a tisztviselők munkásságát s kerülhetetlen szigorral fogja a hanyagságot s visszaélést ostorozni.

A községséggel szemben pedig legyen előzékenyebb, udvariasabb, mint előde volt.

Engedjen magával beszélni, s ne legyen előfőtös s elbizakodott.

Nem adjuk e jó tanácsokat úgy, mintha meg lennének győződve, hogy ilyenekre szükségse van; lehet, hogy benne mindama jó tulajdonságok, melyek egy város polgármesterét kiválóképp díszítik, megvannak.

Ha igen: jó tanácsainkkal nem ártottunk! ha nincsenek meg: szívelje meg tanácsainkat.

Egyébiránt vegye tudomásul részünkről, mint a közvélemény szószólóitól, hogy működése iránt a megfelelő jóindulatot előlegezzük neki s rajta fog mulni, hogy azt megőrizze maga számára.

Melegen óhajtuk, hogy vele a saját állásban, — mely eléggé exponált arra, hogy vele a sajtó gyakrabban foglalkozzék, — soha se kelljen eljárását s működését szigorubb mértékkel mérni, s kedvezőtlen színben föltüntetni.

Szíves örömezt hisszük róla már elege, hogy hovatamabb módot és alkalmat fog nyújtani arra, hogy elismeréssel emlékezzünk meg buzgótsága s tevékenységéről. — s nem is szívesen tennők az ellenzést!

Fogadja tehát ismételve meleg üdvözlünk s őszinte szerencsekívánatunkat új s fényes hivatalában!

Illeték-ügyi nyomorúságok.

Ó-Szivaec községe a tulajdonához tartozó 507 hold földbirtokát 3 holdanként 157 — és 4 holdanként 9 részletben összesen tehát 166 részletben 1874. évi március hó 30-án külön-külön tehát 166 önálló haszonbérletnek nyilvános árverés útján, árverési jegyzőkönyv felvétele, és a haszonbérlek árveinek 1-től 166-ig feljegyzése mellett egy évi haszonbérbe kiadta.

A községi jegyző feledékenysége, vagy tudatlanságból nem ragasztotta a 157 háromholdas haszonbérlek neve mellé külön-külön 13 kr. és a 9 négyszoldasokéhoz a 18 kr. bélyeget.

Ez okból a zombori m. kir. adóhivatalnál 519 kj.—1876. tétel alatt minden haszonbérlek ellen, és pedig 157 ellen 13 kr. egyszerű, s 26 kr. felemelt, 9 haszonbérlek ellen pedig 19 kr. egyszerű, s 50 frt 72 kr. felemelt egészben tehát 76 frt 08 kr. illeték rovatolt ki.

A haszonbérlek, és pedig 157 haszonbérlek egyenként, és külön-külön a törhőre rótt 39 kr. 9 haszonbérlek pedig 57 kr. egészben tehát 76 frt 08 kr. illetékét 1876. évben az akkori adóvégrehajtó kezébe befizették.

A felvett árverési jegyzőkönyv szerint is a haszonbérlek nem állottak egyetemleges kötelezettség alatt egymással szemben.

A zombori kir. adóhivatal 1887. évi aug. 3-án 10010 sz. — 1887 alatt megkeresi a Zomborban székelő megyei szolgabírói hivatalt, hogy a 76 frt. 08 kr. illetéket az árverési jegyzőkönyvben 1. 2. 4. folyó szám alatt megnevezett Gerner Boldizsár, Vollweider Péter, és Vladiszávy Péteről szedesse be.

Ezen megkeresés a szolgabíróshoz 1887. évi aug. 5-én érkezett, és 289. a. így. sz. alatt beiktatott.

És deazára ennek Szigriszt Gyula adóvégrehajtó megmagyarázhatlan módon, és a megbízatis lehetőségének kizárása mellett

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Jelen mult és jövő.

Éltünk léggömb, a mely lebegve függ

Sötét felhők s tenger között,

Mig dúló orkán zúg feje körül

S zudit reá villám özönt.

Vágyódva néz az ég felé szemünk,

De sűrű fátylan nem hat át,

Sötét jövőnknek képét rejti az,

Mint rejti szikla aranyát.

Alattunk a mély tenger háborog

Felvetve néha gyöngyeit,

Sovársz szemünknek csillogtatva, az

Elmult idők emlékeit.

S míg mult s jövő közt ingadoz hajónk

Repülve légi szárnyain,

Emléke annak kelt ebben reményt

Pályánk viharos utain.

S ha már lezajlottak fejünk felett

A bus jelen orkánjai,

És annyi vész és annyi baj után,

Nyugosznak lelkünk álmai:

Roncslott hajónk ott csúg a légkarán,

Eltűnt a mult emléke már,

S rideg jelenné lett a szép jövő,

Szívünk érzelmé mire vár?

Eloszik az utolsó felleg is,

Mely még gömbünk utjában áll,

S fagyos esőként, vigyorgva leheli

Ajkunkra . . . a zordon halál.

Csongor.

Az új lakó.

— Rajz. —

Irtá: **Kenepné Borostyán Irma.**

A kitűnően szerkesztett „Magyar Házilasszonyok“ naptára 1888. évi kiadványából.

A Krautwurst család kétségbe van esve. Három hó óta üres a kiadó szoba. Nincs szobaúr! Minő egyszerű mondat és minő borzasztóan hangzik azok füleiben kiknek egész lakbérét az illető szobaúr van hivatta fizetni.

És ha a szobaúr még a kisasszony udvarlója is! Mennyi előny! Elkíséri a „Rézharang“ egylet estélyére, eltűzolja vele a másodikat karontfogva vezető a lépcsőn s. a. t.

Aztán a közellet a sziveket is közelebb hozza. A megszokás nem egyszer vitt rá fiatal embert a házasságra. A szomszéd szatőcs leányát, Kranesó Málit is a szobaúr vezeté oltárhoz.

Pedig Krautwurstné leánya, a kis Terike igaz, hogy csak 28 éves, de zsebb is jobb is Málkánál. Olyan gömbölyű, kővér, piros pozsgás, mint egy jómódu hentesné. Pedig milyen keveset eszik, mennyi cezetet iszik, de mind nem használ. Legföllebb pattanásai nőnek nagyobbra.

Terike kisasszony is eleget busult a lakó hiánya miatt. Ő maga ragasztotta a kapura a cédulát, hogy: „Egy esimesan butorozott szoba kiadó, földszint 3. szám.“

Még meg sem nézték.

A második hónapban már ritkított betűvel íratott melléje: „igen olesón“.

Mig a harmadik hónapban ötször aláhuva díszlett a cédulán: bármily áron kiadó.

A sarki hordár, házmester, mósónó, mind halászta a szobaúrat, persze hiába. Krautwurstné kétségbeesése nőttön nőtt. De türelem . . . szobaúrat terem.

Végre felvirradt a dicső nap hajnala.

Nagy örömmel ront be Terike kisasszony egy reggel mamájához, ki éppen fészkelődött, hogy egy úr akarja a szobát megnézni. Az öröndetes esemény annyira kilozta Krautwurstné sodrától, hogy teljesen megfellekedve nem éppen bájos ponyolájáról, sietett az ismeretlen elé.

— Isten hozta uram, szolt nyúgas mosolylyal. Tessék belépni a szoba gyönyörű, tiszta, világos. Nincs benne semmi néven nevezendő bogár. Az ágy nagy, széles, ketten is elférhetnek benne.

Terike elpirult, az idegen mosolygott.

Krautwurstné folytatá szóadartását. A kilitás gyönyörű kerte nylik, a szomszédsg esendes . . .

— Jó, jó szolt a fiatal ember, de mi az ára?

Húsz forint . . . hebeg az asszonyg.

Az idegen zsebébe nyult. Itt van 120 forint előlegesen hat hónapra. Kérek nyugtát és kötelezvényt, hogy hat hó a fölmondási idő. Gyűlölem a költözökést, sok a holim és mindig törnek, rontanak valamit. Külömben nevem Nánássy Achill.

Krautwurstné belesápadt, mikor annyi pénzt látott. Azt hitte álmodik.

— Uram . . . susogá, igazat beszél? Nem álmodom? Ennyi pénz!

— De hisz annyi a lakbér egy fél évre, jó asszony. Csak írja a nyugtát.

— Terike leányom ird te. Már én nem jól látok. . . .

A szerződés megkötöttét és a Krautwurst családnál ki sem volt boldogab és napon.

Egy fél óra mulva, az egész utca beszélte, hogy egy milliomos költözökött a postásiztekhez, ki halálosan beleszeretett a Terike kisasszonyba.

Az irigység és kíváncsiság majd megöltö a szomszédokat. Délután nem győzte Krautwurstné fogadni a vendégeit. Csapott is olyan özonsát a 120 frtblól, hogy no . . .

Persze a kívánál csak az új lakóról beszéltek.

Találgatták, hogy, kiesoda, micsoda? Egyik másik meg azt is megközeztattá, hogy talán hamis pénzt csinál, hogy annyi a bankója.

— Húsz forintot egy ilyen kis szobáért! Nagy pénz ez . . . valami bibéje van a dolognak — szolt Hájásné.

— Istenem, csak már látnám, mondá Fánika, a házilasszony legjobb barátja. — Ugyan mond csak, milyen, szöke? barna . . . magas? . . .

Másnap délelött olyan népes volt a mogyoró utca, mintha követválasztás volna készülöben.

Minden ablak, minden kapu megtelt kíváncsi alakokkal.

— Jön az új lakó! hangzott nagy sokára.

És föltűnt a láthatáron tíz hordár és egy úr.

Az egyik hordár egy nagy tárganzézt tólt maga előtt, a többi pedig egy-egy faládát cipélt.

1887. évi aug. 3-án, tehát amikor az adóhivatali megkeresés még csak keltezte, de a szolgabírószághoz megérkezve nem volt még. Ó-Szivaeczen terem, és a végrehajtási záloglás 2 drb. lónak 100 fr. bértékben lefoglalásával egyúttal és kizárólag Gerner Boldizsár házában, ennek hon nem lőben és a nélkül hogy bármily felvilágosított iratot, avagy jegyzetet hagyott volna hátra, fogantatott.

Az árverést pedig egész esendben és ismét a nélkül, hogy Gerner Boldizsár értesített volna, 1887. szept. 30-ra kitűzte.

Gerner B. az árverést megelőző két nappal értesül a községben, hogy szept. 30-án árverés lesz ellene, fut a községhez, kérdést intéz az ok felől. Kéri az árverés elrendelésének számát, de a jegyző azzal utasítja el: „nem ér rá, jőjön 2—3 nap múlva.” Természetesen akkor, a midőn az árverés már megtörtént, és a jegyző csakugyan nem adott felvilágosítást, hinni reméljük azért, mert Gerner történetesen ellenzéki érzelű polgár.

Nem kapván saját községében saját előjárásától, jegyzőjétől utbaigazítást avagy felvilágosítást, Gerner B. háromszor Zomborba és vissza jött, és itt az adóhivatalnál nyert felvilágosítást, a honnét azon kérdésre, hogy miért rendeltetett épp ellene a végrehajtás, holott a többi 165 haszonbérlelő semmi solidaritást alatt nem áll, válaszult az azt: „Gerner B. elsőhőlyen áll, fizesse ki az egész illetéket, és adjátok a többi.”!!! O tempora, O mores!!! És! ezt nevezik jogállamnak; hisz ez rosszabb eljárás az utonállásnál, hozzá téve, hogy az illeték már el is évült.

Légy üdvözölve Tisza Kálmán pénzügyi miniszter!

Tüzrendőri választások.

Ó Szivaeczen a képviselő választások alkalmával a kormánypartiak azzal korteskodtak, hogy azoknak, a kik Szécsényi papa szavaznak, szabad lesz gabonájukat a községbe behordani, míg az ellenzékieknek nem szabad.

A választások lezajlása után ki lett hirdetve, hogy tüzendőri szempontból nem szabad többet 25. kereszt gabonával behordani. Ezt Volweider Fülöp bíró, esküdtársai, és a községi képviselők úgy értelmezték, hogy a tilalom csak az ellenzékieknek szól, de nem egyúttal a kormánypartiaknak is. Főgátak tehát magukat és szakszák menő kereszt gabonáikat mindnyájan behordták a faluba. Az ellenzékiek pedig szemelőtt tartva a jogegyenlőség elvét, a bíró és előjáróság példáját követvén, szintén behordták.

Erre Volweider Fülöp bíró vagy 42 ellenzéki saját aláírásával bejelentett a szolgabírói hivatalnál tüzendőri szabály áthágása miatt, és kérte megbüntetésüket.

A szolgabírói hivatal 1887. évi szept. 17-ére be is rendelte a panaszolt ellenzékieket Zomborba tárgyalásra. Panaszoltak beismervény hibáikat, azon mentességért éltek, hogy ők csak a bíró, előjáróság és képviselő testület tagjainak példáját követik, s nyomban Volweider Fülöp bíró 101. társával együtt névszerint felmentve — bejelentették, és kérték a vizsgálóság szempontjából, hogy miután ők (42 egyén) a munka-időben Zomborba rendeltettek; ugyan így módon rendeződés a kormánypartii 101 bűnös is.

Nagy az eliszonyodás e vakmerőségen a kormánypartiak közt; mi pedig érdeklődéssel várjuk a szolgabírói hivatal igazságos eljárását.

Több ellenzéki.

— Mi lehet a különböző nagyságu ládkja!?! ezt szeretne volna tudni mind.

Egyhamar azonban nem lett kielégítve kíváncsiságuk.

A delutáni órákban egy zongorát is szállítottak a lakásba, minek nagyon megörült a szomszédok, számítva a jó zenére. Kár volt így sietniük.

Eltelt 4—5 nap, Nánásy urat látni nem lehetett. De hallani már jobban! Naphosszat zongorája mellett állt és skálázott.

Csodáltak türelmét.

Hatodik nap már hegedűzincogás zavarta fog Krautwurstné, Reggeli öt óra volt.

A testes hölgy csak most akarta reggeli álmait kezdeni és ez zenésítéssel nem igen teteszt neki. Durzogott is. De Terike elragadtatva susog: Minő zseni!

Mintha áthallatszott volna e hang; beakarta mutatni zseniálását.

Hegedű után megszólalt a klarinét, kesergett a ezitera, pengett a ezimbalm. Delután megnyílt a többi láda is és megszólalt a havasi kórt, sivított a trombita és éjfél felé pergett a dob.

„Ez már nem zene kedvöl, ez már zene bolond” hangzott minden oldalról.

„Ki kell dobni” zúgták. Hiszen még éjjel is alig pihen 1/2 órát.

Interpelláltak a művészt. De ő erősenesen kijelentette, hogy szobájában azt tesz, amit akar. Nem azért fizet 20 frtot, hogy csak aludjék benne. Mit volt mit tenni? Felmondta neki. Híj, de szerződésszerűleg csak 6 hó múlva költözökhettél el. Most sült ki nagylelkűsége, a 120 frtal csak önmagát akarta biztosítani.

Gytlóte is Krautwurstné e családtagáért. Hát még mikor neki is felmondott a háziúr, miért fogadott ilyen muzsikust urat lakóul. A nagy öröm után banat.

A Mogyoró utca lakói pedig öt hó alatt mind idegessé lettek. A sok zene bona egészen kizozta őket a sodrukból. Az egész utca csak bolond muzsikuskann hittá az új lakót, kinek a gyerkőcök elég harsot törtek az orra alá, de öt hét nem változtatta semmi és csak büszkén, elégtelen kezele ezután is a zongorát, hegedűt, klarinétot, ezimbalmot, kúrót és dobót. Évente kétszer költözködik és maholnap alig lesz utca melyben nem lakott volna. Vigasztalja azonban az a gondolat, hogy évente nagyobbodik a város és ő nem marad lakás nélkül és így átönlötheti az életet.

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR ÉS VIDÉKE”

1887. évi

VI. évfolyamának 4-ik évfolyagára.

F. évi október hó 1-től a „Zombor és Vidéke” VI. évfolyamának 4-ik évfolyagára lép. Főlkérjük tisztelt előfizetőinket szíveskedjenek lejárni előfizetéseiket megújítani, egyben pedig hátralékok előfizetőinket is főlkérjük, hogy ez alkalommal hátralékaikat is beküldjék szíveskedjenek. — Lapunk előfizetési feltételei a homlokzaton olvashatók.

A „ZOMBOR ÉS VIDÉKE”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Megyei s helyi hírek.

* **Városi közgyűlés.** A polgármesteri és adóügyi állás betöltésén kívül a tárgysorozat többi pontja esőtörökre halasztott. A gyűlés nem valami látogatott volt. Első sorban a költségvetést tárgyalták. Egész terjedelmében nem adhatjuk azt, csupán a főbb pontokat emeljük ki abból. — Tisztviselők és szolgák ellátása: 44602 frt 74 kr., gazdasági költségek: 18104 frt 20 kr., különféle kiadások: 28162 frt 49 kr., rendőri kiadások: 21821 frt 42 kr., köznevelődési ezélokra: 37489 frt 62 kr., egészségügyi és jótékonyulati kiadások: 20052 frt 80 kr., rendkívüli tételek: 15885 frt. Tehát az összes szükséglet: 185617 frt 77 kr. Ezen kiadásokra fedezetül 120852 frt 41 kr. van felvéve az irányzatban s így 64765 frt 36 kr. hiány mutatkozik. Zombor sz. kir. város közevési alapjának előirányzatának a jövő évre 28473 frt 65 kr.nyi szükséglet van felvéve; erre fedezet: 30136 frt 63 kr. Tehát 1662 frt 98 kr. fölösleg mutatkozik. Az építészeti költség előirányzatában 1888 ra városi közre (föltelteleze a házi kezelést) összesen 12740 frt van előirányozva. — Ezen költségvetésnek, ugyszólván minden pontját észrevétel nélkül fogadta el a közgyűlés. Csupán azon pontnál szólalt föl dr. Margalits, mely szerint a költségvetés elutasítása a jövő évre 8600 frt van előirányozva. Felsőoktatásunk elődjá, hogy dacára a város eme gondoskodásának, a koldusok uton-utólen még mindig alkalmatlanok. Utána felszólalnak még az egyben Barthal, dr. Sztojkovits, főispán, Fehér apát s mindannyian arról panaszkodnak hogy nekik, itt-ott, hogyan alkalmatlanok a koldusok és kéri a kapitányt, hogy intézkedjék ez ügyben. Végre is Kozma gyűved felvilágosítja a közgyűlést, hogy a törvény emberét a törvény megtartására felhívni valóban nevetés. Főkapitányunk különben is tudnia kell, mi a kötelessége. — A gyűlés egyéb pontjain csak átfutott a gyűlés. — Belügyminisiteri intézvény a betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált tisztviselő, segéd és kezelő személyzettől szemben követendő eljárás iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. — Belügyminisiteri intézvény a fegyelmi eljárást előző vizsgálat folyamán lemondott választott tisztviselővel szemben követendő eljárás iránt alkotott szabályrendelet. — törvényhatósági átirat lelenélés alapítása iránt. — a közigazgatási bizottság felvételének (fől sem olvasva). — a közigazgatási bizottság jelentése az élelősköl igazolatlanul elmaradt gátok iránt, valamennyi tudomásul vétetik. — A városi tanács jelentése az ipar és kereskedelmi iskola f. e. szep. — deez, háiv költségvetés ledeszere előleg kiutalványozása iránt. Az előleg megsvazavazák. — Az adai földműves-iskola két ösztöndíj állomásnak választás után leendő betöltése. Egy folyamodó lévén, az ösztöndíjas helyet megkapja s a másokra ott. 20-iki határidővel pályázatot hirdetnek. — A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi földök árverésének jóváhagyása iránt. Jóváhagyatnak. — Ugyanannak javaslata a 2. sz. bolt bérbéradása iránt. Bérbeadatik 200 frt. — Dr. Spitzer Mór kérvénye I hold és 540 □ ol városi föld eladás tárgyában. A jövő közgyűlés intézkedik erről. — A zombori izr. hitközség kérvénye a 815 frt 15 kr.nyi iskolai segélynek 1200 frt-ra leendő fölemelése tárgyában. A kérvényt a jogügyi és pénzügyi bizottságk adjak véleményadás végett. — Ulrich Vincez és Puskás Mátyás vállalkozók kérvénye az építendő közgyógyidőhöz szállítandó anyagokra nézve a követztámmertesség elnyerése iránt. Az engedmény főispán és Barthal József indítványára nem adatik meg (hiszen választás után van már!). — Három fizetési előleg iránti kérvény olvastok föl. Mindhárom kerőnek megadják. Ezzel a gyűlés 11 órakor fölösztöl.

* **A rendőrség figyelmébe.** Elerkezett az ősz s megkezdődik a parasztkodalmak szezonja, a midőn ékes (3) kurjongatások hallatszanak az utakon. Pestest azért szerb leányok, ittas legények öleiben ilve vonulnak át hosszú kocsisorban a városon s oly étkelen, fülserő éneklésben adnak kifejezést jó kedvtűnek, hogy az ember kétségbe jön, vajjon nem maeczenként szándékoznak-e rendezni a boldog ifjú pár számára. Kíváncsiak vagyunk meddig fogjuk még e bájos hangokban gyönyörködni?

* **Új vasúti menetrend** lép életbe október hó elsejével. A változás ecedly, a menyiben a városunkat érintő vonalrészen azelőtt közlekedett 2 személyvonatok egyike helyett vegyes vonat fog közlekedni. (Lásd lapunk utolsó oldalát.)

* **Megtámadott mandátum.** A képviselőház elnökségénél dr. Horváth Móricz Szabadka szab. kir. város II. választott kerület képviselőjének mandátuma kérvényileg megtámadott.

* **A cs. kir. 23. gyűzelegről** 2-ik és 4-ik zászlóalja okt. 4-én esti 9 órakor fog Budapestről elindulni és 5-én reggeli 7 órakor érkezik városunkba. Itt a helyben állomásozó 3-ik zászlóal csalakozik hozzájuk s ezzel együtt fognak új rendeltetési helyükre, Boszniába indulni. Ezeröndk 2-ik és 4-ik zászlóalja a szerzejövi helyőrség kiegészítő részét képezi, míg a 3-ik zászlóaljuk Rogatica jelölteteli ki állomáshelyül. Zomborban az első zászlóal és a pótkézelti zászlóal marad. A távozó 3-ik zászlóal helyére a Boszniából jövő 6-ik ezred egyik zászlóalja fog jönni városunkba.

* **Eljegyzés.** Prizly Károly, a bajai kereskedelmi-és iparbank könyvelője, a napokban tartotta kezűgőjét Hay Gizella kisasszonnyal, Hay János kalocsai érsekerudalmi bérlo kedves leányával, Drágszálon.

* **Kinevezés.** Kovács Béla, a keesemeti kir. törvényszék jegyzője, a zentai kir. járásbírója albirójává nevezettet ki.

* **A Deák-szobor** leleplezési ünnepé alkalmából a „P. H.” szerint megenyhőlt Szabadka, Újvidékek, söt Zombor is képviselést megát. Ugyszintén Baes-Brodhgy megye is küldött egy bizottságot. Mi mindezekről még csak nem is hallottunk semmit s így természetesen a küldetéséről bővebben nem is emlékeztethetünk meg. A legvalószínűbb, hogy a „P. H.”-nak eme híre lőgöl kapott.

* **Megszüntetett vonatok.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vott értesítés szerint a Szabadka és Palics között közlekedett 713, 714, 717 és 718. sz. fűrdő-omnibusz vonatok forgalma I. e. szeptember hó 18-ával megszűnt.

* **Színház.** Szintársulatunk szerdán okt. 5-én Toldi Miklós, nemzeti színművel kezdte meg az évadot. — A darab halhatatlan kollónk, Arany János Toldijának dramatizálása. — Jeles színműromok Szigeti József tősgyökeres humora nagyon alkalmas volt arra, hogy a szíjaj Toldi és az együgyűségében kedves Benze alakjaiból szerepet csináljon. A színtársulat kiváló gondallal készült az érdekes bemutató előadásra. Főbb szerepeit Dombai Mihály (Toldi), Fehérvári Ottó (Benze), Kövi Ede (György), Dombainé (Margit) Szentesy Ilona (Toldiné) adják. A 2-ik felvonásban látványos kpleték fordulnak elő, mik Toldi józemének főbb mozzanatait ábrázolják. A 3-ik felvonásból királyi kíséret számára új magyar jelmezek késztek. — Csütörtökön: „Az arany lakodalmom” és „Tudtán lívli kem” udjóságok kerülnek színpadra. — Szombaton: Konti közkedvelő népszépmű. — Az eleven örök. — Vasárnap: A szapasszony kocsisa” népszépmű. — Ezen négy előadás bérlet sünetben adatik, — kedden bérlet kezdetén: „Al jömberek”, udjóság kerül színpadra. — A hét folyamán diszes kiállításban új jelmezek és díszletekkel adatik Shakespeare műve: „A velencei Kálmár”. A szerdai megnőnyő előadásra jegyek már keddén válthatók d. e. 10 óráig 1/2-ig d. u. 3—5 óráig. Kértenek a bérlo irásokok helyek iránt szerdájig déli 1/2 óráig a színházi pénztárnál rendelkezni.

* **Magyar oromságs** romai zarandoklat a pápai jubileum alkalmából. Az oromságs pápa-állomás-nagybízottság folyó évi május hó 14-iken tartott főgyűlésén, a kedőlől kiküldött központi jubileumi végrehajtó-bizottságnak többi között azt is kötelességévé tette, hogy „a magyarországi katolikusok romai zarandoklatára vonatkozó utoprogrammot annak idején megállapítsa és a lapok útján közöndmésze hozza.” A pápai jubileum központi végrehajtó-bizottsága elkezdte a munkát immár az időt, hogy a real bizott e kötelességében is eljárjon, a romai zarandoklatot illetőleg érintkezésbe tette magát „a magyar királyi államvasutak városi menegyje-irodájával” (Budapest, IV., Mária-Váléria-utca, Hungária szálló) és ennek főnökét, Schwimmer Pál urat a romai út szervezése s vezetése iránt megkeresvén, vele egyetértésű, f. évi szeptember hó 3-án megtörtént értekezletében, az alábbi pontokban s feltételekben körvonalozott utoprogrammban állapodott meg, a mely is a romai zarandoklatban való részvétel czéljából ezenen közöndmésze hozatik. I. A zarandoklat folyó évi november hó 21-én d. u. 3 óra s 50 perczkor, gyorsított különvonattal utaznak el Budapestről, Szekesfehérvárra, Nagykanizsra, Pragerhof, Górz Cormons, Mestre, Bologna s Florenzen át Romába. Tízkozutással azoknak, a kik a Budapesteni alul: szekesfehérvári, nagykanizsai és pragerhofi állomásokon szándékoznak a zarandoklat különvonatához csatlakozni, ezenen elve is tudomásukra hozatik, hogy a zarandoklat különvonata a szekesfehérvári vasuti állomáshoz körülbelül d. u. 5 óra 50 perczkor, a nagykanizsaihoz éjjeli 10 óra 30 perczkor és a pragerhofi állomáshoz november 22-én éjjeli 2 órakor fog beérkezni. Kütöbben a Budapesteni alul, ezen vasuti állomásoknál a vonatkozó csatlakozó zarandoklatok külön-külön, a jelentkező alkalmával történendő menetűri jegy átküldésénél is tudomásukra fog hozatik, mely órára jelenjenek meg a kitűzött vasuti állomás. II. E különvonatukhoz 30 napig érvényes I. II. és III. osztályú menetűri jegyek adának ki, melyek árai az I. osztályra 75 frtal, a II. osztályra 50 frtal és a III. osztályra 37 frtal számítottanak. III. A zarandoklatban résztvevőknek Romában való tartózkodásuk ideje tartamára, és pedig 8 napon át, teljes ellátás és elszállásolásukról gondoskodna lesz. Az ellátás: reggeliből (kávé vagy tea vajjal); ebédből, négy tal étellel, és estebédből, hat tal étellel; bőjti napokon pedig tetészes szerinti bőjti ételből fog állani. Az elszállásolás szállodákban történik; és pedig akként, hogy az I. osztályúak egy-egy személy egy szobában; a II. osztályúak ketten egy szobában; és a III. osztályúak 3—4-én helyeztetnek el egy szobában. A menetűri jegyek árai, ellátás és elszállásolással együtt, az I. osztályban 145 frt, a II. osztályban 115 frt és a III. osztályban 95 frtallal állapítottak meg. IV. Romában a város nevezetességének megtekintése külön e czélra felfogadott vezetők (cicerone) általandak rendelkezésre és pedig minden 30 személyből összeesort részére külön vezetők. — V. Részletes program fog összeállítottani és a jelentkező zarandoklatoknak a menetűri jegy átküldésénél kézbesített, melyben az utazási tere, a Romában töltendő időre naponként beosztott nevezetességek, a vatikáni kiállítás (ha esetleg ez időre ünnepélyesen még nem is volna megnyitva) megtekintése, valamint a zarandoklatra vonatkozó egyéb tudnivalók befoglalása leendnek. VI. Hogy azon utasoknak, a kik ez alkalomból Népolyt is óhajtják megtekinteni, ebbeli kíváncsiuk teljesülhessen, Romából Népolyba és vissza szóló mérsekelt áru kiegészítő-jegyek fognak ki-észközölni. VII. A visszatutazás 30 napon belül bármely személyvonatu történhetik és megengedettek az is, hogy a gyors- és személyvonatu rendez visszatűri jegyek közti különbözöt ráfűtése mellett a gyorsvonatu is használtassanak. — Az utazás minden egyes vasut vonalán kétszer, tetészes szerinti időre felbeszalkítható. — Intézkedés fog történni, hogy a visszatutazás Pisan át is lehetővé tétessék és hogy azon utasok részére, kik Nizát is meglátogatni óhajtják, Ventimigliájig menetűri-kedvezmény engedélytessék. Azok részére, kik a visszatutazással Velencében kívánnak tartózkodni, két napi teljes ellátás és szállodában való elszállásolás, személyenként 14 frtallal biztosították. VIII. A zarandoklatban résztvevő vidékiek számára a különvonathoz való csatlakozás végett Budapestig és vissza szóló 30 napig érvényes 50%-al mérsekelt menetűri jegyek fognak kiadatik. A Budapesteni alul: szekesfehérvári, nagykanizsai és pragerhofi állomásokon felszállók a Budapestről indulóknak arányosan leszállított utazási ár fognak fizetni. IX. A magyarországi katolikusok e romai zarandoklatban, mely a hódolati állomások és osszevűtt szeretetadományok kíséretében fog a Szent Atyának bemutatattatik, férfiak és nők egyaránt vehetnek részt. — X. A zarandoklatban való részvételre jelentkezők f. évi november hó 5-ig bezárólag intézendők a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának alulri elődjá és jegyzőjéhez: Dr. Való Simon, esztergom-fümegyei áldozár, központi papnövelde tan. felügyelő és egyetemi hely. tanárhöz (Budapest, IV. Központi papnövelde) a ki a zarandoklat ügyében folytonos összeköttetésben lesz a magyar királyi államvasutak városi menegyje-irodájával; ugyszintén intézhető a jelentkezők egyeztetés iródhoz, mely is mindkét esetben a zarandoklatra jelentkezőknek a menetűri jegyeket és részletes utoprogrammot esztről esztre megküldeni és a netaláni kérdésekre is felvilágosítás és utbaigazításul fog szolgálni. XI. Jelenlétes alkalmával a fentebb megállapított osszegeknek, mások helye pedig a menetűri jegyek utávet melletti átvételre lesz fizetendő. XII. A zarandoklatok mindegyike 25 kilónyi köztáskát vihet maga mellett. Nagybő terhek és podgyások külön kocsikban fognak elhelyeztetni. Végül megjegyzendő, hogy a novemberi ut mellett különösen azon körülmény szól, hogy ekkor Romában még kedvező és enyhe időjárás szokott uralkodni, míg a későbbi hónapok a más időjárás viszonyokhoz szokott utasokra már kevésbé tərhetők. Kelt Budapestben, a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságok 1887. szeptember hó 3-án tartott értekezletéből. Gróf Károlyi Sándor, a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának elnöke, Gróf Zichy Nándor, a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának I. másodelőnöke, Markus Gyula, pápai praedatus, a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának II. másodelőnöke, Dr. Való Simon, a pápai jubileum központi végrehajtó-bizottságának elődjá és jegyzője. (Jegyek és programok e külön vonatához nálunk is kaphatók. Szabadka M. A. V. városi menegyje-iroda.)

Irodalom.

* **Bírságpénzek leírása.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a törvény értelmében közigazgatási fogházak és tolonczák létesítésére fordítandó pénzügyeskedelmek tényleges behajtása és felszámítása nem eszközölhető, csak az esetben irhatják le, ha erre a belügyminiszter engedélyét előzetesen kérték és megkapták.

* **Névváltoztatás.** Deutch Henrik pacseri illetőségű, jelenleg nagy-kikindai lakos vezetőkénevének „Darvas”-ra kért változtatása belügyminiszterileg megengedett.

* **A bozdáni vásár.** A földművelés-, ipar- és kereskedelmi min. miniszterium megengedte, hogy Bozdán községnek m. hó 26-ára eseti országos vására holnap, vagyis okt. hó 3-án tartassék meg.

*) **A hölgyek pártfogoltja.** Ki merné kötszégbevonni azt, hogy minden dolognál, hol a szépen latható vető a pártfogását, már azonnal félig nyert sikerrel állunk szemben? Vegyük például a Brandt R. gyógyszerész svájci labdasájt. Mindnyájan tudjuk, hogy mily nehéz volt a közönség kegyébe jutniok, mind addig, míg a hölgyek el nem ismerték, hogy az emésztés zavarait ellen kellenessék, biztosabban s ártalmatlanabban szer nem létezik nálánál, s ezzel az útja azonnal meg volt egyengetve. Ma már a valódi svájci labdasájt magát minden gyógyszerárban kaphatók (egy doboz ára 70 kr.) de vizsgálni kell, hogy a védőjeje: egy fehér kereszt vörös mezőben, s Brandt R. névalírása a dobozon megvan-e?

*) **(Oblát Károly könyvnyomdatulajdonos Zomborban kiadja Krausz B. „Szülőföldünk” első oktatási földrajzban, Bács-Bodrog megye leírásával a népkölköl III. osztálya számára szerkesztett tankönyvét. A kiadó minden négy példányra egy ingyen példányt ad a tanítóknak és ezen kívül még 15 % árcedezésben is részesíti a tanítókat, 15 példánytól csak 2 frt 55 krt számít, míg egy példány ára 25 kr. A közéleti iskolai évről való tekintettel fölívjuk a tanítók figyelmét ez előnyös ajánlatra.**

*) **Budapesti Hírlap.** Hogy a magyar sajtó az utóbbi évek által hova fejlődött, annak legzsebeszökből bizonyíték a „Budapesti Hírlap”, Magyarország legelterjedtebb, legkedveltebb újsága, a mely napokint immár annyi példányban jelenik meg, amennyit eddig nem mutatott föl nálunk egyetlen egy magyar lap sem: jele ez a múltval magyar közönség oly mérvű bizalmának, a minővel a sajtónak még egy organuma sem díszeskedett. A „Budapesti Hírlap” programját: magyar szemben miködni a magyarságot, fenyesen igazolva az olvasóközönség, pártkülönbség nélkül. A lap vezérfelköl mindig a közvélemény felköl ki figyelemmel és nyitlansá; társas és szépirodalmi rovatai a becses és érdekes olvasmányok egész tömeget alkotják; a napi eseményekről pedig úgy a szerkesztőség becses tagjai, mint külföldi dolgozótársak munkája által oly gyors, hű és kimerítő értesítésekkel szolgál, mint Magyarország egyetlen más lap sem. Úgy a hazai vidéken, mint az egész külföld nagyvárosaiban saját tudósítói vannak, a kik minden nap táviratokban közlik a „Budapesti Hírlap”-pal a nevezetesebb eseményeket. E napokint oly hű és érdekes tartalommal megjelölve lap kedves vendége lehet minden magyar háznak és szivesen láthatja minden család is, mert a szerkesztőségnek gondja van rá, hogy a „Budapesti Hírlap” mindig a jó ízlést szolgálja. Rendkívüli elterjedése mellett rendkívüli olcsósága is: negyedévenként csak 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. A „Budapesti Hírlap” megérdemli, hogy eddig nagy sikere még jobban fokozódjék és maradjon mindig a magyar közönség kedvence. Az előfizetők vidékröl jövelészerűben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalapács utca 16. szám. — 3—3

*) **Miért érzem magam oly nyomorultnak? oly gyengének, oly bágyadtak? Miért van gyomoréremem? miért fáj minden tagom, miért érzek kellemetlen savanykás ízt szájakban? Miért van néha farkas étvágyam? és miért undorodom máskor minden táplálékotól? miért vagyok gyakran képzelt veszélyektöl s rezzenek össze rögtön a legkisebb zajra s miért leszek oly izgatott, mintha nagy veszély fenyegetne? mit jelentenek a tompa, a lázas nyuhatlanság, az éjjeli izzadás, a nyugtalan álmodtöl megzavart alvás, mely felidöt nyugalom helyett a kínosabb álomlátások borzalmaival gyötör? A felelet mindezekre: ezek az emésztelenség — dispesia — körtünetei, mely betegség csaknem minden emberi kórnak előstája. Az emésztelenség a gyomornedvek erőtlenségéböl és képtelenségéböl áll, midön azok nem képesek a táplálékot a test fenntartására alkalmas alakban feldolgozni. Leggyakrabban szabálytalan étrend vagy észszerületlen táplálkozás és szabadban való mozgás hiánya folytán áll elő. Azokban előidötött lelki fájdalomak, — rögtön nagy szorongelések, — és leki rázkodtatások által is, túlságos szellemi vagy testi megerőltetés sok házi vagy üzleti gondok, pénzüszkés stb. által nagyban elősegítetik kifáradásában és sokszor elő is idötetik. Ha a gyomor mindig rendben tartatik, úgy a halál fiatal és öregekre nézve egyaránt megszűnne félsztó remni, ellenben jó barátnak tekintendő, ki egy boldogul s kellemesen eltöltött hosszú élet alkonyán látogatásával tisztel meg. Az első ellenség, mely egészségünket s boldogságunkat alássa, mindig az emésztelenség. Nincs tehát egyáltalán könnyebbülés, nincs gyögmödöl e betegség ellen? Mindig ez a dispesiaiban szenvedő szerencsétlenek kérdése. A mit használni kell az egy oly gyógyszer, mely által a gyomor, belek, máj és vesék ismét rendezhetőznak, és az emésztési szervek működésükben gyorsan és hathatósan támogatattak, és mely egyidejűleg az ideg- és izomrendszernek eredeti erejét visszaadja. Szerencsére létezik egy ily gyógyszer. Az orvosi találmányok történetében, mint az 12 évi alapos vizsgálat által bebiztosított, még nem találtottt gyorsabban ható biztosabban s oly bámulatos sikerek által kísért szer az emésztelenség ellen, mint a SHAKER EXTRACT. Tíz évvel ez előtt még Angliában is ismeretlen volt s ma már egész Európában egyedül gyógyszer gyantán használattik az emésztelenség gyógyítására. Azonkívül nagy mértében el van terjedve Ázsia, Afrika és Amerika országában és számos nyilvános bizonyítvány valamint magán egyének, hivatalnokok, katonák, bankárok, kereskedők, hajókapitányok, kézművesek, gazdák ezek nejei és leányai egyhangulag bizonyítják ezen szer bámulatos hatásait. Egy üveg ára 1 frt 25 kr. Egy doboz Siegel labdasájt 50 kr. Magyarországi forrástörök József gyógyszerárban Budapestben. Király-utca 12. szám s általa kapható Magyarország minden gyógyszerárban. Zomborban Sauerborn Károly és Saly Antal gyógyszerészek uraknál.**

*) **Szájkonnyzó szerkesztésének.** Dr. Popp J. G. udvari fogorvos azt a tapasztalatot tette, hogy híres szájtisztító szerét, melyek minden gyógyszerárban kaphatók, de különösen Anatherin-szájtisztítást hamisították, illetőleg más, sokszor káros szert is hasonló elnevezés alatt és hasonló külső kiállítással hoznak forgalomba. Ennek következtében figyelemmel a közönséget, hogy csak dr. Popp-féle szerket kérjenek, és fogadjanak el, ha eslatókint nem akannak.

— Magyar tudományos akadémiától. A magyar tudományos akadémia könyvközlő vállalatában oly eredeti és fordított munkákat bocsát közre, melyeknek megválasztásában irodalmunk legzsebeszökből hiányának betöltése és a múltval közönség szellemi szükségleteinek kielégítése a fő szempontok. A czél, melyet e vállalat megállapítása alkalmával maga elé tűzött, nemzeti jelenség. A mi kulturális viszonyaink között feladatának ismert a tudományos nemcsak szakszerű művelését, hanem terjesztését is. Megfelelően ama folytonos és általános érdeklődésnek, melylyel a nemzet kísér, munkásságának legalább egy részével minél általánosabban töröszk összeköttetésbe jutni vele. Nemesak gyakorlati kívánja szellemi kincsét házat, hanem a szónak érzelmében, nemzeti tulajdonná tenni azt. Munkásságának ezt az oldalát főleg a könyvközlő vállalat képviseli, melynek czélja a tudományos ismeretek terjesztése s a tudományos előadás művészi és népszerű formájának kiképzése tüzettel. Keretében a külföldi tudományos irodalmak jelesebb termékei, s a tudományok mai színvonalukon előadó eredeti magyar művek utaltattak. — A vállalat eddigi sikeréböl az akadémia azt az örömet és biztató meggyöződést nyerhette, hogy a nemzeti nyelvelősdünkre oly fontos vállalat a magyar közönségnek méltó fogkönyvszóra talált. Ebben a meggyöződésben indítja meg új, immár ötödik évközlést, s értesíti a közönséget programjáról. Az említett általános szempontokon kívül, főleg a történelmi és irodalmi sorozathoz tüzendő munkák kijelölésénél, a könyvközlő bizottság tekintettel volt arra, hogy az eddigi kiadott művekhez az újak tárgykora nézve, folytatva vagy kiegészítve esatlakozzanak. — Az új folyományok az irányelvek alapján összeállított tervezaja szerint történelmi, irodalmi, jog- és államtudományi dolgozatok lesznek kiadva. (Hornvánszky Viktor akadémiai könyvkereskedése Budapest, akadémiai épület.)

Értéktöszdei hetijelentés.

(A „Magyar Mezeur” tudósítás.)

Az értéktöszden a közéleti napokban az irányzat keveset változott. A forgalom az izzalita ünnepek miatt, mint egyelőre, úgy most is jelentéktelen volt. söt amál jelentéktelenebb, mivel különböző körülmények akadályozták még a töszdenlet teljességét. Ezek közé tartozik első sorban a szűkebb pénzállás, a mely főleg nálunk érezteti hatását olyannyira, hogy az osztrák-magyar bank kénytelen volt beszüntetni a bankkamatláb alatti leszámitolást. A politikai téren semmiféle nevezetesebb mozzanat nem fordult elő. A franciaiz-német határvideknek ismét volt ugyan egy kis eseménye, a memnyiben francia és német határvörök egy pár lövést váltottak. de ezen eseménynek nem lesz komolyabb következése. A bolgár kérdés a régi stadiumban van és az orosz és német eszászár találkozásiár is elhallgattak a hírosztelések. A részletekre térve megemlítjük, hogy bankrésztvényeket keveset váltottak. Tőkefeltektési papírok közül járadékok szilárdak, mert a miniszterelnök előterjesztése jó hatást tettek. Vasuti értékek állandóan gyenge irányzatot követnek, miután a kivitelhez füzött remények még mindig várnak a megvalósulásra. A helyi piacozon szeszes iparvállalat papírok iránt, nevezetesen Schlik és közüti vasut iránt mutatkozik érdeklődés. A sorsjegyek piacozon az áremelkedés közös. Bazilika sorsjegyek a 9 frt árfolyam fölé emelkedtek, vörös keresztorsjegyek hasonlóképen tetemesen emelkedtek. A valuta keveset változott. — Sorsjegyek és értékpapír tulajdonosoknak készséggel szolgál felvilágosítással szakba vadó kérdéseikben a „Magyar Mezeur” kiadóhivatala Budapest hatvani utca 17 sz. a.

NOVELLATÁR.

Schlemihl Péter

csudálatos története.

Írta: Chamisso. — Fordította: Révész Ernő.

(Folytatás.)

Az erdőben találkoztam egy öreg paraszttal, aki nyájasan köszönt s én beszübbe ereszkedtem vele. Mint afele tudnivaló utasambor előbb az úrröl tudakozódttam, aztán a vidékröl és lakóiról, a hegyvidék termékei s más ilyeskröl. — Beszédem szöval értelmessen válaszolt kérdéseimre.

Egy hegy folyóhoz jutottunk, amely jókora pusztitást vitt végbe az erdő ezen környékén. Remegve remegtem a verőfényre gondolást. En maradtam hátra. De ő a veszedelmes helyen megállott és hátra fordult, hogy elmondja a pusztulás történetét. — Mingyárt észrevettem, minek vagyok hiájával és elharapta a szót: „No de mi ez? Hisz az úrnak nincs árnyéka!”

„Pájdalom nincs — feleltem schájtvá. Egy huzamos, súlyos betegségemben kihullott a hajam, leestek a körmeim és elvesztöt az árnyékom. Látna, öreg, a hajam ami utánanött, fiatal létemre ősz, a körmeim egészen kurták s az árnyék sehogy se akar megönni.”

„Ejnye, ejnye — szölt fejesöválva — ne legyen az embernek árnyéka! Ez hiba. Veszedelmes egy betegség volt az úrné.” De nem folytatta a történetet s a legelső keresztútnál szó nélkül elvált tölém. Keserű könnyek perogtek ismét végig arcomon s jökedönnök véle lett.

Szomorodott szívvel folytattam utamat s nem kejelem több emberit társaságot. Az erdő legsötérbőlben haladtam s akárhánszor öröhszöngöt kellett várakoznom, hogy emberi szem meg ne lássa, mikor napsütötte tisztáson megyek keresztül.

Ejzákára a faluban kerestem szállást. Valtokép egy bányát akartam elérni, höl munkát kapjak a föld alatt; mert elötkintve attól, hogy jelen helyzetem is utal rá gondoskodnom a megélhetésről, beláttam, hogy csak szorgos munka tarthatja tölém távol emésztö gondolataimat.

Jöl jártam vele, hogy pár napig esös volt az idő — de a eszimám rovására volt az, mert a talpa Péter grófnak, nem egy vándorlónak volt szánya. Meztőláb maradtam. Új eszimára kellett szert tennem.

A következő nap reggel egész komolysággal fogtam is hozzá egy faluban, ahol éppen búsos volt s ahol egy sátorban céska és új eszimát árultak. — Sokáig válogattam és alkudoztam. Le kellett mondanom egy pár új eszimárol, amit pedig szerettem volna megvenni; szörnyen nagy árt kértek érte.

Meglepettem hát egy pár ócskával, amik még jó erősek voltak s miket a szép, szöfekürtös fiú, aki a sátorban árult, készfütés mellett barátságos mosollyal adott át szerencsés utat kívánva. Föl is húztam öket mingyárt és a falu éjszakai kapujának vettem utamat.

El voltam molydeva s nem is igen ügyeltem hova lépek; mert ezután a bányán járt, ahova valoszünelög még az nap este érek s nem tudtam minék adjam ki magamat. — Nem haladtam kétszáz lépésnyire, mikor észrevettem, hogy lekerültem az úrröl.

Körülnéztem: ösrengetegben járok, fejzeacsapásnak sehol semmi nyoma.

Még egyhány lépést teszek előre: vadon sziklak közt vagyok, a miken csak moh és kötörmelék-tölök tenyésznek, köztük hó és jégmezök. Nagy hideg volt, körültekintök — az erdő eltűnt.

Még egy-két lépésnyire haladok — halál esendőség uralkozt körültem, beláthatatlan messzeségre terjed e jég, amelyen állok és sürű köd ül rajta. A nap vörvörösen áll a szemhatár szölen. A hideg türeltellen lett. Nem tudtam, mi történt velem. A dermesztö hideg sietésre ösztökélt. Távol vízfolyás zúgását hallom, még egy lépés — a jeges tenger partján vagyok.

Megszámlálhatatlan foka vetö le magát előlem a vízbe. — A part mentében haladok, megint csak kopár szikla van előttem, majd síkság, nyírfák, fényöröl, még néhány perzig futok egyenes irányban. Tikkszóto meleg van, körülnézek, szép rizs földeknek, eper fák alatt állok.

Leültem árnyékba, megnéztem az óráit némes még egy negyede, hogy a faluból jövek. Azt hittem állandóan. Megharaptam a nyelvemet, hogy fölérdjek: valóságban ören is vagyok. Bohunytam szememet, hogy rendre átgondoljak mindent.

Sajtszerű orrhangok ütök meg fületem. Felpillantok: két kínai ember, akókra ha a ruhájukról nem, hát ázsiai typosú arezukról, menten rá kellett ismerem, az ő honi tempójak szerint üdvözöltek a maguk nyelvén. Fölkelek, két lépést hátrálok. Nem látom öket többé, egész más lett a tájk. Fák közt, erdőben vagyok, nem rizsöldeknek.

Szemügyre veszem a fákot, füveket, Ázsia délkeletén tenyészö növényekre ismerek bennük. Egy fa felé indulok, csak egy lépést, teszek — megint teljességgel más a vidék. Mint az újonczaktona gyakorlat közben lassan, kimérten lépegetek. Csudálatosan egybefolyó földek, mezök, ligetek, hegyek, sívatagok, homokpuszták váltakoznak bámuló szemem előtt: semmi kétségem se lehet föléle, hi — hop esizma van rajtam.

X.

Néma áhitattal eszem terde és a hála könnyei eredtek meg szememböl — immár tisztán állt előttem jövendöm képe.

Hibámval kikeresztém magamat korán az emberi társaságból, kárpótásul vagyok a természetre utalva, amelyet mindig szerettem. A föld dús kerméme lett, a tanulás azért adatott, hogy irányt és eröt adjon életemnek, amelynek czélja maga a tudomány.

Nem volt éppen határozott tervem. Azon idő óta esendes, szigorú, kitartó szorgalommal igyeksztem papíra vetni ami világgosan, bökletesen tárult fel a magz öseredetiségében szemem előtt s ölegettségem a szerint volt nagyobb, amint a kép hasonlatosabb volt eredetiéhez.

Túlságos áttökészt akarom megszerezni azon mezőnek, ahol ezentül gratásom legyen. — Tibet fensíkján állottam s a nap, mely egyará orvával előbb kelt csak föl amott, itt már nyugvóra szállt.

Átléptem Ázsiát keletöl nyugatig, utölértem öt futtában és Afrika léptem. Kíváncsian tekintök körül, keresztül-kasul bolongvónan benne. Ahogy Aegyptomban a régi piramidokat és templomokat bámulom, megpillantom a pusztaságban, nem messze Thebaetöl ama barlangokat, amelyekben a keresztény remeték laktak. Hirtelen fölillant bennem: ime, ez a te házad!

Jövendő lakosom a legfélreesebbek egyikét választam ki, amely elég, tágas, kényelmes volt, s melyhez nem férhettek a sakálók és ismét kezembe vettem a vándorbotot.

A Gibraltar szorosban Európába léptem át s szemügyre revén dél és éjszakai tartományait elsőbb Ázsia éjszakai részébe, onét a földáskr hegyeinél Grönlandba és Amerikába juték. Átholyongtam ezen szárazföld mindkét részét s a déli sark felé való hideg kergetett csak vissza Horn fokától éjszakknak.

Igy mult az idő, míg Kelet-Ázsiában meg nem virradt s egy kis pilenés után folytattam a vándorlást. Amerikában ama hegyláncban haladtam, amely földünk legnagyobb kiemelkedését foglalja magában. — Lassan, óvatosan lépkedtem hegyesücsöröl hegyesücsora majd füstölög tüzhányó hegyek, majd havasok fölött haladva, gyakran zihálót mellél. Elérttem a Szent Illés hegyét s a Bering szorozon átugrottam Ázsiába.

A keleti part cik-cakos mentében haladtam s figyelemmel kísértém, mely közeli szigeteket érhetek el.

Malacca félszigetröl a Sumatára, Jávára. Balira, Lombokra vitt a eszimám. Megpróbáltam, és bár veszedelemtöl se rettentem vissza mégis hiájban, Borneóra és ezen Archipelagus többi szigeteire észak-nyugati irányban hatolni ama kisebb szigeteken, szöklákon, amiktöl csakúgy hemzseg itt a tenger.

Le kellett tennem a reményöröl.

Végére Lombok szigetének legesücsörá ütem s arecal délkelet felé fordulva keserves könyveket öjtöttem, hogy ilyen hamar határt ártem, akár valami kiterében.

Nem férhetem a föld és napsütöte ruházatának a növény- és állatország fölismeréséhez olyannyira szükséges részhez, ama esudálatos Új-Hollandiához és a dél östön növény-állatokkal benépesített szigeteihez — s így mingyárt elejével beláttam, hogy amit összegyűjtöni, fölölíteni akarok arra nem kárhozható, hogy pusztá töredék maradjon.

Oh, édes Albertem, de csak hiábavaló is az emberi törekvés!
Több ízben próbáltam azt a kétszázalépesnyi utat, amely Horn foka és a Van Diemen-föld s Uj-Hollandia közt terül el, gyakran próbáltam ezen utat a déli félgömb leghidegebb részén a sarki havasokra hágást megtenni, nem törődve vele hogyan jutok vissza, nem törődve vele ha azon zord tartomány lesz is a koporsóm. Több ízben lépkedtem balgatag vakmerőséggel, kétségbeesett erőlködéssel az örök jég hátán ide s tova, dacolva hideggel, tengerrel. Mind hiába, nem juthattam Uj-Hollandiába — s ilyenkor mindig visszatértem Lombok szigetére, a legesiesára iltem és sirdogáltam ismét, arccal délkeletnek fordulva: akárcsak börtönöm zárjára előtt lennék.

Végére is elváltam ettől a helytől és nehéz szívvel Ázsia belsejébe indultam. At meg át bolyongtam a napfélkeltést követve keletől nyugat felé s éjjelre a Thebae mellett kijelölt házamba tértem, amelyet az előtte való napon estefelé hagytam el.

Amint kipihentem kissé magamat és Európa fölött megvirradt, első dolgom volt minden szükségemet beszerezni.

(Folyt. köv.)

Menet-rend.

Érvényes 1887. évi október hó 1-étől.

Budapest, Zimony, Belgrád.

Állomások	502. kel. expr.	506. szem. v.	504. gyors v.	512. omn. v.
Budapest indulás	5.38	8.00	2.28	9.15*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	5.00*
		514.		508.
indulás	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér	—	2.29	—	6.42
Topolya	—	3.05	6.52*	7.07
Hegyes Feketelegy	—	3.42	7.11*	7.31
Verbász Kula	—	4.11	7.25*	7.54
O-Kér	—	4.39	7.41*	8.16
Kiszáes	—	5.06	—	8.34
Ujvidék (vendéglő)	10.51	5.55	8.18*	9.06
Zimony érkezés	12.19	9.04*	9.53*	11.18
Belgrád érkezés	12.32	—	10.10*	11.35

A Budapestről Belgrád felé közlekedő vonatknál az 512. számú vegyes vonat Szabadkától mint személyvonat közlekedik.

Belgrád, Zimony, Budapest.

Állomások	501. express	503. gyors v.	513. vegy. v.	507. szem. v.
Belgrád indulás	2.34*	5.35*	5.55*	5.16
Zimony indulás	2.48*	6.03*	6.30	5.48
Ujvidék	4.23*	7.44	9.54	8.12*
Kiszáes	—	—	10.30	8.35*
O-Kér	—	8.15	10.57	8.54*
Verbász Kula	—	8.31	11.30	9.18*
Hegyes Feketelegy	—	8.45	11.55	9.37*
Topolya	—	9.04	12.36	10.05*
Csantavér	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50

A Zimonyból Budapest felé közlekedő 513. sz. vonat Szabadkát mint vegyes, ötmet Budapestig mint személyvonat közlekedik, valamint az 507. sz. személyvonat Szabadkáról mint vegyes vonat közlekedik Budapest felé.

Szabadka-Baja.

Állomások	2512. vegy. v.	2502. szem. v.
Szabadka indulás	5.45*	2.45
Csikéria	6.32	3.20
Bács-Almás	7.18	3.52
Bikity Borsod	8.02	4.26
Baja érkezés	8.52	5.02

Baja-Szabadka.

Állomások	2501. szem. v.	2511. vegy. v.
Baja indulás	10.26	6.50*
Bikity Borsod	11.05	7.51*
Bács-Almás	11.45	8.47*
Csikéria	12.10	9.21*
Szabadka érkezés	12.40	10.00*

Szabadka-Eszék-Villány.

Állomások	812. vegy. v.	804. szem. v.	814. vegy. v.
Szabadka (vendéglő) indulás	5.25*	2.10	6.40*
Tavanok	6.05	2.35	7.20*
Bajmók	6.33	2.55	7.49*
Nemes-Milities	7.24	3.25	8.42*
Zombor	8.05	3.47	9.27*
Prigl. Szt.-Iván	8.40	4.08	10.02*
Szenta	9.02	4.22	10.24*
Gombos (vendéglő)	9.21	4.34	10.43*
Dálya	10.59	5.37	12.02*
Brod érkezés	—	—	4.04*
Eszék	12.33	6.18	4.21*
Villány	3.47	—	6.25*

Villány-Eszék-Szabadka.

Állomások	803. szem. v.	811. vegy. v.	815. vegy. v.
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék	8.26	3.30	11.20*
Brod érkezés	—	10.34*	4.04*
			813.
Dálya indulás	9.15	5.04	3.38*
Gombos indulás	10.21	6.24*	5.08*
Szenta	10.36	6.46*	5.29*
Prigl. Szt.-Iván	10.51	7.09*	5.51*
Zombor	11.19	8.10*	6.53
Nemes-Milities	11.35	8.38*	7.21
Bajmók	12.12	9.37*	8.16
Tavanok	12.30	10.02*	8.40
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.19

A 803. sz. vonat esatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád Baja és Szeged felé, a 811. és 815. vonat csupán Budapest felé.

Szabadka-Szeged

Állomások	712. vegy. v.	704. szem. v.	708. vegy. v.
Szabadka indulás	5.35*	2.35	6.30*
Palics	5.54*	2.53	6.48*
Horgos	6.35	3.34	7.27*
Szeged érkezés	7.16	4.13	8.06*
N.-Várad érkezés	6.50*	—	—

Szeged-Szabadka.

Állomások	701. szem. v.	703. szem. v.	711. vegy. v.
N.-Várad indulás	—	—	9.26
Szeged indulás	8.00	11.44	8.50*
Horgos	8.40	12.25	9.36*
Palics	9.16	1.02	10.17*
Szabadkára érkezés	9.34	1.20	10.36*

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő csillaggal van jelölve.

NYILTTÉR. *)

Fekete satin mervelleux, (egész selyem) 1 frt 50 krtól méterenként egész 6 ft 45 krig (különböző minőségben) szét-küld egyes ruhákban s egész darabokban vámtmentesen házhoz szállítva **Henneberg G.** selyemgyár-raktára (es. és kir. udv. szállító) Zürich, Minták póstafordulatul. Levelek 10 krral bérmentesíthetők.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyított köhögései,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rtnál.
Mattoni Henrik, Karlad és Budapest.

*) E rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

Felölts szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
DR. MOLNÁR GYULA.

Zombori kereskedelmi és iparbank
kézi zálogkölesön intézte.

Zálogárverés

1887. évi október hó 21-én.

Mindazon elzálogosított tárgyak, melyek 1887. szeptember hó 15-ig és pedig 1—860 sz-ig ki nem váltattak vagy át nem irattak (meghosszabbítottak) a zombori kereskedelmi- és iparbank zálogkölesön intézet helyiségében (Bikár Simon-féle ház) délután 2^{1/2}—4^{1/2} óráig tartandó nyilvános árverésen eladatul fognak. — Fizetési halasztások legkésőbb 4 nappal a határidő előtt történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétessek, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre kiszemeltett, sem kívánlati, sem átírni nem lehet.

Zomborban, 1887. szeptember 25-én.

Ifj. Radosvlyevits György,

üzletvezető.

HIRDETÉSEK.

Ügyes fiatal emberek
kik egy nagy **tűzbiztosító-társaság** részére mint
utazóügynökök
működni szándékoznak küldjék be felszerelt ajánlataikat
GOLDBERGER A. V.
hirdetési irodájába
Budapest, Váci-utca 9. szám.

Magyar ipar.
A német-prónai posztó-gyár
részvény-társaság
ajánlja mindenemű saját gyártmányú a gyapju-szővő iparba vágó készítményeit, u. m. Legujabb divat-kelméket, posztót, tifflit, peruvien, doskin, trikót és különféle kabát-szőveteket, kamgarn, loden, azur és halina-posztókat, kizárólagosan tiszta gyapjuból és valódi szineken. Továbbá egy- és lő-takarókat, mindenemű pokrőczokat stb. Megrendelések a képviselőház intézendők következő ezim alatt:
A német-prónai posztógyár
5—10 minta-raktára
Budapest, Muzeum-körút 10. szám.
Ugyanitt raktáron lévő áruinkat kicsinyben is gyári áron árúsítjuk.
Kívánatra mintákat bérmentve küldünk.
Magyar ipar.

„Restaurator“
(Migraine-Essencia)
es. kir. kizár. szab. hatóságilag engedélyezett
a m. k. vegyészeti állomás által felülvizsgált,
törvényes védjeggel ellátva. Eddigleg sikeré-
ben még fölülmulhatatlan fej- (Migraine), fül- és fogfájás el-
len, különösen **rheumatikus fájdalma**knál és álta-
lában idegyengülésből származó betegségeknek. A „Res-
taurator“ mint általános egészségvédő és üdítő mosdó lé-
mosakadás által véd mindenemű meghűdés ellen, frissít-
őleg hat a hőségben, általában a testet kühlatások ellen
védi. A használati utasítás bővebb felvilágosítást ad. Szám-
talan hála és elismerő nyilatkozat a „Restaurator“ kitű-
nő hatását bizonyítja. E hálynyilatkozatok megtekintése
a t. cz. közönség rendelkezésére állnak.
Ára egy üvegnek 1 frt 50 kr.
Kapható: **Fürst Alfrédnél,**
Budapest, IV. Károly-utca 18. sz. bolt.

A legjobb
cigaretta-papír
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Cavley és Henrytől Párizsban.
Utádszoktól mindenki óvatul.
Ezen papírt dr. Paul J. J., dr. Ludwig H. dr.
Lippmann k. urak vegyszert tanári a becsi
kísérletben, legújabbok alapján, és pedig
kísérletben, legújabbok alapján, és pedig
vs. és mivel semmiféle olyan anyagot nem fog-
gyúv, mely az egészségre kártékony lenne.

KÉPES CSALÁDI LAPOK
ezimű szépirodalmi, társadalmi, ismeretterjesztő he-
tilap f. é. október hó 1-jével
tizedik évfolyamába lép. Egy évtized nagy idő
még az ember életében is,
de még nagyobb egy ma-
gyar szépirodalmi lap életében. A „Képes Családi Lapok“ ez évtized alatt valóságos irodalmi kincsét szolgáltatót át, a magyar és a külföldi írók tárából, az olvasó közönségnek. Es ez korántsem túlzott állítás, mert egyedül csak a kilencedik évfolyam, a mellékleteket, divatképeket számba se véve, 147 neves író-tól 3 regényt s 242 kisebb szépirodalmi munkát s 107 neves művésztől 160 képet tartalmaz. Oly szellemi kincs ez, a melyet tíz anniért se lehetne megszerzeni, mint a mennyi a „Képes Családi Lapok“-nak az előfizetési ára. A „Képes Családi Lapok“ tizedik évfolyamában is a legelőbb s a legelőbb, legutolsó számú szépirodalmi lapja leendő a magyar hirlap-irodalomnak s ép oly nem es mint izlésteljes irányban szerkesztés mint eddig, élénk és változatos tekintetben azonban, túl fogja szárnyalni az eddigi évfolyamokat, más szóval, oly szépirodalmi, mulató és ismeretterjesztő olvasmányokkal látja el az olvasót, a melyek valóban művelők, izlésfelkeltők, eszme- és érzelmet-nemesítők s minden szépirodalomban számot tesznek. — A „Képes Családi Lapok“ tizedik évfolyama a szépirodalmi, társadalmi, ismeretterjesztő közleményeken kívül még két érdekes regénnyel, („Akinnek nincs Istene“ és „Hűség és hűség“) kedveskedik olvasónak. — „Nó a házbán“ című melléklete divatképeivel ezúttal is hűtőre lesz a háztartás és a divat terén hölgyeinknek, miért is tisztelettel kéri különösen hazánk hölgyeinek hathatós támogatását s eddigi kilencz éves előfizetőinek pártfogását a „Képes Családi Lapok“ szerkesztő és kiadóhivatala.
A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára:
Egész évre: 6 frt. Félévre: 3 frt. Negyedévre: 1 frt 50 kr., mely összeg Meher Vilmos kiadóhivatalába (IV. kerület, papnövelde-utca 8 sz.) küldendő.
Mutatványsszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.